

BAJAI FÜGGETLEN ÚJSÁG

POLITIKAI LAP.

Megjelenik hétfő és csütörtök kivételével minden nap.

A bajai függetlenségi és 48-as párt hivatalos közlönye.

Szerkesztőség: és Kiadóhivatal: Bende Imre-u. 3. sz. HIRDETÉSEK a szerkesztőségben és a kiadóhivatalban vétetnek fel.	Társ szerkesztő: Wagner Antal	Laptulajd. és fel. szerkesztő: Dr. Valentin Emil	Főmunkatársak: Dr. Nyiraty János Dr. Fehérváry Dezso agyvédek.	Előfizetési árak: Egész évre 10 kor. Vidékre 16 kor. Egyes szám ára 4 fillér.
--	---	--	---	---

Fenyegetőzés irásban és szóban.

— A politikai helyzet. —

— Saját tudósítónk expressz jelentése —

Idáig csak a vele okozati összefüggésben levő írásművek után fenyegetőzött a kormány s fenyegetéseit másnap lecáfolta. Most változott ez a helyzet. Khuen gróf áttért a szavalás terére s egy egészen sajátos retorikai formát mutatott be a parlament előtt: miként kell az ellenzéki beszédet értelmétől tökéletesen s így tovább kezelni. Khuen kereken kijelentette, hogy ő nem respektálja a házszabályoknak a rendelkezését, mert a házszabályok igen tág teret nyújtanak az interpellálásra. Ebből a kijelentésből azután következett a többi, hogy az ellenzék súlyosan visszaél a házszabályokkal és az alkotó munkát a nemzet kárára megakadályozza.

A kormány el van szánva, hogy végéti veti az obstrukciónak. Mivel ezt másként nem teheti, a házszabályrevízióra gondolt. Terve az, hogy legkésőbb a jövő hónap közepén be fogja terjeszteni a házszabályok szigorítására vonatkozó indítványát s ugyanakkor visszavonja a katonai javaslatokat.

Hát lehet, de nem valószínű. Egyelőre a munkapárt egyes elemei egyoldaluan foglalkoznak a házszabályszigorítás gondolatával, de hogy ez a gondolat megérjen a kivitelre is, az már aligha következhetik be. Nem az arravaló szándék, hanem idő híján. És ha mégis így fordulna a dolog, ha minden gátló körülmény megváltoznék is: az ellenzék nem változik meg. A házszabályrevízió terve ugyanis, amint felszínre kerül, integrans részévé válik annak a kámpánynak, amelyet a kormány a véderőjavaslatok keresztül erőszakol-

lása céljából a nyári tárgyalással megindított s amelylyel szemben az ellenzék minden egyes tagja átérzi a harc jogosultságát és döntő jelentőségét, tehát állja is szolidáris erővel a küzdelmet, amelyet így fog minden ellenkező óhaj és híresztelés dacára végig küzdeni. Ez pedig magyarán annyit jelent, hogy kár fenyegetőzni akár szóban, akár irásban: amint kudarcot vallottak a véderőreform kérdésében, éppen úgy, sőt még csufosabban járnak akkor, ha hozzá mernek nyulni erőszakos kézzel azokhoz alkotmányos jogokhoz, amelyeket a törvény és házszabály a nemzet igazait védő kisebbség számára biztosít!

Az elnök joga és hatásköre. Vitatkozhatik-e az elnök?

Voltaképpen nyitott kapukat döngeltünk, amikor a hétfői közgyűlésre visszatérve felvetjük a kérdést:

Vitatkozhatik-e a törvényhatósági bizottság közgyűlésének az elnöke?

Világos mindenki előtt, akinek a közigazgatás terén a legcsekélyebb gyakorlása van, hogy ez még vitatárgyat sem képezheti. És mégis. A hétfői közgyűlésen beszéltek erről, mert megtörtént az a nem mindennapi eset, hogy a főispán egyik szónoknak a beszédébe bele szólva, valóságban vitatkozni kezdett. A szónok nyomban tiltakozott az ellen, hogy a főispán, a közgyűlés elnöke vitatkozzék, a nyílt ülésen állást foglaljon egyik vagy másik párt mellett, hogy így esetleg befolyást gyakorolhasson a napirenden levő kérdésnek miként való eldőlésére.

És megesezt az is, hogy a törvényhatósági bizottságnak egy másik tagja felállott és a statutumokra való hivatkozással azt mondta, hogy a főispán helyen cselekedett, most a szervezési szabályrendelet jogot ad az elnöknek arra, hogy felvilágosítást adjon a napirenden levő kérdésekben. Már most eltekintve attól, hogy a főispán nem felvilágosítást adott,

hanem vitát provokált, megszólaltatjuk azokat a bizonyos szervezési szabályrendeleteket. A szabályrendeletnek »Közgyűlési« részében az elnök joga és hatásköréről a tizenkettedik és tizenharmadik szakaszok intézkednek.

Lássuk hát, mit szólnak ezek a beszélő paragrafusok. Ide iktatjuk azokat szóserint:

12. §. A közgyűlést az elnök nyitja meg és zárja be. Ő vezeti a tanácskozást. Öröködik a csend, rend és ügyrend megtartása felett. Ügyel arra, hogy senki előadásában ne zavartassék.

13. §. Az elnök a vita befejezése után a tárgyalást rövidesen összefoglalja, a kérdést felteszi, azt szavazásra bocsátja és a határozatot világosan minden kétsélyt kizáróan kimondja.

Ennél több nem áll a szervezési szabályrendeletben. Tehát nemcsak az a joga nincsen meg az elnöknek, hogy vitatkozzék, de még arról sincs a szabályrendeletben szó, hogy az elnök felvilágosítást adhat valamely kérdésről. Ez természetesen is. Mert nem azért van a közgyűlésen az elnök, hogy valamely ügyről referáljon, felvilágosítást adjon, hanem azért, hogy

»a közgyűlést megnyissa, vezesse a tanácskozást stb.«

A felvilágosítás adására ott van a referens. Annak a dolga az.

Ezek után talán feleslegessé válik az afeletti vita, hogy vitatkozhatik-e a közgyűlés elnöke, vagy sem. Egy kissé furcsa is volna ha az elnöknek ilyen jogot biztosítanának akkor, amikor az elnökkel vitatkozni nem lehet.

Már pedig csak azzal nem lehet vitatkozni, aki maga sem folyik bele valamely vitába.

Az állandóan megejtő
„METEOR“
KÁLYHÁK
a legjobbak és leg-
tökéletesebbek!

Kevés fűtőanyag, nagy fűtő-
képesség!

Minden tüzelőanyagra és minden fűtési célra alkalmasak!
Kapható úgy egyszerűbb, mint diszesebb kivitelben!
Eddig 700,000 darab van forgalomban. Minden ere-
deti „Meteor“ kályha csillag védjeggyel van ellátva.

Óvakodjunk tehát az értéktelen utánzatoktól!
Eredeti METEOR kályhák Baján csakis:

Drescher Gyula
kereskedésében kaphatók.

Telefonhírek.

Budapest, 1911. szeptember 29.

A képviselőház ülése

Holló Lajos sürgős interpellációt jelentett ma be a pétervári magyar iskolák ügyében.

Azután név szerinti szavazás következett.

Majd áttértek a véderő vitára. Baross János Kossuth párti a javaslat ellen mondott beszédet.

Holló Lajos mondotta el ezután interpellációját a horvátországi pétervári botrányos iskolai állapotokról.

Az Eitner—Lévay párbaj,

amely a tegnapi képviselőházi ülés alatt történt összeszólalozásból eredt, ma délelőtt folyt le. Lévay báró a homlokán és a karjait sebesült meg

Tripolisz.

A Berliner Tagblatt értesülése szerint a török kormány visszautasította az olasz ultimátumot és elrendelte a hadikészülődést.

Olaszország körülfárta a tripoliszi hadikikötőt.

Olasz forrásból az a hír terjedt el, hogy Konstantinápolyban és általában Törökországban rendkívül veszélyeztetett az olasz alattvalók helyzete, mert menekülésük elé nehézséget gördít a török kormány.

Az ifjú török komité a szultán lemondását követeli.

NAPIHIREK

Égészen új szenzációs műsor:

»AZ IGÉRET FÖLDJE.«

Alábbi képsorozattal:

1. Képvásárlás a kiállításon. (Kacagtató.)
2. Tűzijáték a Flórián-utcában. (?.)
3. A közúti hid felavatása. (Színes fantázia 2911 iv hosszú kép.)
4. Népgyűlés a véderőjavaslat mellett és az obstrukció ellen. (Lehetetlen kép)
5. Utcanyitás a barátok kertje helyen. (1991 év hosszú kép.)
6. Utazás a baja—csavolyi úton. (Humor.)
7. Koleragyanus katonák. (Kacagtató.)
8. A Pósványos lecsapolása. (Nagyon hosszú ideig tartó kép.)

Műsoron kívül:

»A BAJAI SELYEMGYÁR«

1. Igérik a gyárat.

2. Már kilátásba helyezik.
3. Hozza már a munkapárt. (?.)
4. Sürgöny: »A gyár biztosan meg lesz.«
5. Nemsokára kezdik igérik.

Itt elszakad a film. Folytatás 50 év múlva.

Belépődíj: Tetszés szerint.

Képkiallítás. Egy sereg művészember, köztük sok a képfestés művészetének terén már jó nevet kivívott piktor rendez városunkban képkiallítást a Nemzeti-szálloda nagyszobájában. A kiállítás előmunkálatai serényen folynak, a képek nagyobb része már meg is érkezett. A kiállításra kerülő képek között igen sok a szép, műértékkel bíró festmény. A tárlat megnyitását dr. Hegedűs Aladár királyi tanácsos, polgármester volt szíves magára vállalni. Most fognak az előkészületi munkálatok. A képek ismertetésére és méltatására közelebbi számunkban térünk át.

A közigazgatási bizottság október havi ülését október hó 9-én délelőtti tíz órakor tartja meg.

A képtárlat vasárnapi megnyitója alkalmából több művészi képpel fog gazdagodni. Nevezetesen, amint értesülünk, Éber Antal, a tanítóképző intézet rajztanára több nagyobb sikerű képpel szintén részt fog venni a kiállításon.

Halál a szüretben. Tragikus módon végződött tegnap özv. Pendl Flóriánénak a szürete. Tegnap délután kiment a szőlőbe szüretre. Egész napon át vígan folyt a szüretelés, amikor hirtelen rosszul lett Pendlé, elbukott, néhány percnyi haláltusa után meghalt. A később megjelent orvos már csak a halált konstatálhatta.

Személyhajójáratok f. évi október elsejétől: Budapestről Mohácsra indul naponta délből 12 órakor. Bajáról Mohácsra indul naponta este 8 ó. 25 perckor. Mohácsról Budapestre d. e. 10 órakor. Bajáról Budapestre indul naponta d. u. 12 ó. 5 perckor.

A fogyasztási adó bérlete ügyében tegnap tárgyalás volt a városházán, amelyen részt vett a város tanácsának képviselője, a pénzügyigazgatóság képviselője és több magánfél is. A vendéglősök, kávéosok és kormárások ipartársulatának képviselője, valamint a megjelent magánfelek azon kívánságunknak adtak kifejezést, hogy a bérlet tovább is a városé legyen. A tárgyalás folyamán nem történt közeledés, mert a kincstár engedett a követelt a száztizenhatezer koronából, míg a tanács képviselője a régi bérnél nem ígérhet többet.

Elnök válság ütött ki a Gyümölcsészeti Egyesületnél. Már hetekkel ezelőtt differenciák merültek fel Kilbinger Ferenc elnök és az igazgatóság között. A differenciák olyan természetűek — hír szerint — hogy azt áthidalni nem lehet és így értesülésünk szerint Kilbinger Ferenc le is mondott az általa betöltött elnöki tisztségről. Az elnök és az igazgatóság között fenálló differenciák miatt valószínűleg rendkívüli közgyűlést is tart közelebb az egyesület.

A gőzfürdő hétfőn egész nap zárva lesz.

A vörheny. Az elmúlt szeptember hónapban ismét volt elég vörheny eset a városban. Igaz, hogy nem járványszerű, de azért éppen elég, ha egy hónapban 23 eset van, tehát majdnem minden napra esik egy-egy eset. Ezenkívül volt még szeptemberben 2 diftéria is. Ezek az adatok a rendőrség nyilvántartásából vették.

Lesz-e pótvásár? A szeptember havi országos vásár tudvalevőleg elázott, egész nap

esett az eső és így nem lehetett a vásárt megtartani. A tanács erre való tekintettel október hó 8-ára pótvásárt kért a kereskedelemügyi minisztertől. Minthogy az érdekelt községeknek semmi kifogásuk a pótvásár ellen nem volt és ahhoz mindannyian hozzájárultak, remélhető, hogy meg is kapjuk.

Uránia színház. Egy szegedi vállalkozó azzal a kéréssel járult a városhoz, hogy adjon neki engedélyt egy diszes, szilárd anyagból épült Uránia színháznak a Főtéren való felépítésére. Az épület 15 év után a város tulajdonába menne át. A város esetleg megadja az építésre az engedélyt, de — amint értesülünk — nem a Főtéren.

Sötét van, nincsen elég lámpa. Ezen panaszkodnak a Flórián-utcaiak. Hát kérem szeretettel, ne büszkélkedjenek, vagy ne panaszkodjanak a Flórián-utcaiak. Nem állanak egyedül. Nézzenek csak széjjel a városban, induljanak csak egy este sétára a város egyéb utcáiban, majd meg fogják látni, hogy van hasonló panaszra egyebütt is ok. Jöjjenek csak le az alvésre, az alvőnek akár melyik utcájába, majd meglátják, (azaz ördögöt látnak) majd tapasztalják, hogy az alvő utcákra milyen egyptomi sötétség borul. Nem is igen lehet ott járni csak botorkálva, tapogatózva lehet előbbre jutni. Azt hiszem, amióta »megjavították« a közvilágítást, azóta az összes külvárosok egy Flórián-utcává váltak át. (Beküldetett.)

A korona meg a forint. Egy huncut suszterinast számlával küldött a gazdája egy kundschafthoz. A gyerek prezentálta a 3 K 40 fillérről szóló számlát. A kundschaft még mindig nem szokott hozzá a korona számlához és látva a 3-40-et, egyszerűen beleolvasta a gyerek kezébe a három forint negyven krajcárt. suszter inas nem figyelmeztette, hogy téved, hanem zsebre vágta a többletet. Utóbb rájött az asszony a tévedésre, fel is jelentette a gyereket, ez azonban asszony védekezett, hogy ő azt hitte, hogy a nagysága jókedvében annyi borral adott neki. A védekezése sikerült, az asszony is beismerte, hogy a gyerek nem kért tőle 3 forint 40 krajcárt és azt most felmentették.

REGÉNY.

Emberek.

Írta: Szabó Miklós.

(Folytatás.)

10.

A renyhébbeket maga Emil szólította fel a kurzus látogatására. És ennek köszönhető, hogy egy reggel bekopogtatott hozzá a falu naaplopója, Szorványos Gergely is.

Köszönés helyett csak ennyit mondott:

— Elgyűttem jegyző ur!

— Minek? kérdezte Emil csodálkozva.

— Hát hogy tanulnék valamit, vagy mi?!

A jegyző leküzdötte meglepetését és sietett átesszékelni a falu lustáját a szomszédos iskolába. Hadd vegyék fel a többi közé, gondolta, nagyon ráfér . . .

Szorványosnak azonban nem igen akaródzott mozdulni.

Emil ránézett.

— Hát miért nem jön; hisz azt mondja tanulni akar?

— Hát persze, hogy akarok; — felelte amaz a kalapját forgatva — de először tunni akarom, mőnnyai napszám jár érte? Mer valamiből csak köll élni a szőginy embőrnek, ha mingyár-tanul is . . .

Emil elnevette magát és felokosította az

életmes tahót a dolog mibenlétéről. Erre a tudományos magyarázatot elszélelt, mintha ott sem lett volna.

Azonban az ilyen és ehhez hasonló bosszúságok sem lohasztották Emil munkakedvét. Haladt tovább a megkezdett uton.

Eközben önmagáról sem feledkezett meg. Megfeszített szorgalommal továbbképezte magát és a fővárosi lapok egymásután közölték politikai cikkeiket.

Álnév alatt írt, de a világos észre valló, gyönyörű hasonlatokban gazdag, talpraesett és erősen ellenzéki irányú cikkeik végre is felkeltették az iránnyadók körök érdeklődését.

És Emilt, alig 22 éves korában, meghívták az egyik legnagyobb ellenzéki újsághoz segédszerkesztőnek.

Nem fogadta el.

Szerényen kitért a megtisztelő felszólítás elől s maradt az ő kicsiny falujában, szegény notáriusnak.

Romantikus lelkének tülzába vitt fiú szeretete nem tudott megválni az elhanyagolt uradalmi temető arcképes keresztjétől. A soha sem ismert édesanya fakó képmásától.

Amióta (két hónapja sincs még) nevelőatyját, az öreg nyugalmazott ispánt is elvesztette, csak ez az egy dolog volt még, ami Halmosligethez kötötte.

De ez aztán fogva tartotta erősen . . .

Igy álltak a dolgok Halmosligeten, mikor egy verőfényes augusztusi délutánon cimeres fogat állt meg a halmosligeti kastély udvarán.

A liberális inas fűggen leugrott a bakról és felrántotta a hintó ajtaját, mire három elegánsan öltözött, előkelő tartású dáma lépett ki a kocsiból és indultak egyenesen a főbejárat felé.

(Folytatás következik.)

Segédszerkesztő:

FODOR KÁROLY.

Szerkesztőség és kiadóhivatal telefonszáma 101

Törlesztéses kölcsön

földbirtokra, városi házakra és építendő házakra 10—50 évig terjedő időre, úgy hogy a kamattal a tőke is törlesztődik a legkedvezőbb feltételek mellett.

Magas kamatu bekebelezett tartozások bélyeg és illetékmentesen lesznek átfordítva.

Bővebb felvilágosítással szolgál:

Spitzer Sándor,

bankbizományos, a Nagyszombati Bank kizárólagos képviselője :- :-
Baja, Központi Szálló átellenében.

Előjegyzést

már most elfogadok
circa tíz nap múlva
szedendő

téli szőlőre.

Ifj. Wagner Antal

könyvkereskedő.

Hirdetmény.

A bajai m. kir. kertészeged iskola telepén mintegy 160—180 métermagására tehető kiváló borfajtákból álló szőlőtermés zárt ajánlati versenytárgyaláson, illetve folyó évi október hó 3-án délután 2 órakor az iskola hivatalos helyiségében megtartandó szóbeli árverésen eladatik.

A zárt ajánlatok a szóbeli árverés megejtése után fognak felbontatni, úgy a zárt, mint a szóbeli ajánlathoz 200 K bánatpénz nélkülendő. A zárt ajánlatok az iskola vezetőséghez folyó évi október 3-án delelőtt beadandók.

A bánatpénzt a vevő az ajánlat elfogadása után 500 K-ra, a szűret megkezdésekor pedig 1000 K-ra tartozik kiegészíteni.

A szedést az iskola saját munkásaival és eszközeivel végzeteti, a feldolgozást azonban a vevő tartozik végzetetni és a mustot az iskola telepéről elszállíttatni.

A szűret legkésőbb október hó 8-án megkezdendő.

A bajai m. kir. kertészeged iskola vezetősége.

Törlesztéses kölcsönöket

engedélyezünk

10-től—65 évig

terjedő időtartamra

4¹/₂ 0 alapon,

kedvező feltételek mellett.

Bajai Keresk. és Iparbank.

HIRDETÉSEK

felvételnek — a kiadóhivatalban.

A Bajai Henger Malom R. T.

GYAKORNOKOT

keres mielőbbi belépésre.

Cipész-üzlet
átvétel.

Van szerencsém a nagyérdemű közönség szives tudomására hozni, hogy a régi Weisz Henrik-féle úri és női

cipész-üzletet

átvéve, a magam régen fenálló jónevű üzletével egyesítve, az Erzsébet-királyné utcában volt saját üzletemet is áthelyeztem a **Központi Szálloda** épületében tovább vezetem és tovább is azon fogok igyekezni, hogy elegáns kivitelű, jó és szolid munkával szolgáljam ki t. megrendelőimet.

Raktáron tartok mindennemű, saját készítményű úri és női cipőket.

A nagyérdemű közönség szives pártfogását kéri

kitűnő tisztelettel

Szilágyi Sándor

úri és női cipész.

Azt minden kereskedő tudja, hogy a „KRAMMER“-féle összes rendszerű mérlegei pontosságra mindenversenyt felülmul!

Legelőcsőbb

bevásárlási forrás!

Mérleg javítások rendkívül leszállított áron. Nagy minta raktár a legújabb rendszerű és a magyar királyi mértékügyi intézet által jóváhagyott mintáim szerint készített mérlegekből.

Minden általam javított mérlegért két évi garanciát vállalok — öreg mérlegeket a legmagasabb árban becserelek.

KRAMMER J.

egyensúly, tízedes és százados hidmérleggyártó

— BAJA. —

Tartozkodjunk a lakatos konkurrenciától, aki a mérleg/szerkezetet tönkre teszi!

SCHÄTZ JÓZSEF budapesti sörnagykereskedő helybeli főlerakata
STAMPFL JENŐ CÉGNÉL.

Müncheni export Maláta gyógyász

a leghirnevesebb egyetemi tanárok által javalva, mint hatásos szer vérszegénység, idegesség, emésztési zavarok, álmatlanság és gyöngeség ellen; továbbá ajánlva van lábadozóknak és különösen szoptató nőknek.

Müncheni export Maláta gyógyász 1 palack 60 fillér.
Király salon sör 1 palack 36 fillér.

Üres üvegek 10 fillérért vétetnek vissza.

10 üvegen felüli rendelések házhoz szállítatnak.

E különleges sörök a **DREHER ANTAL** és az **Első Magyar Részvénytársaság Kőbányai Sörfőzde gyártmányai.**
Jégben hűtött palackok is kaphatók.

BÜTOR

legegyszerűbb és legegánsabb kivitelben készpénzért és részletfizetésre legolcsóbban beszerezhető:

BHAAS és WEISZ cégnél BAJA

☛ a Bajavidéki Takarékpénztár épületében, a városháza épülettel szemben.

☛ Telefon szám: 143. Meghívásra azonnal jövünk! Telefon szám: 143.

☛ Kárpitos-munkákat és tervszerinti lakberendezéseket elvállalunk.

Egy női és egy férfi

templomülés a bajai izraelita templomban eladó. Felvilágosítás kapható Attila utca 19. szám alatt.

Hatósági rendelet

szerint mindenki házában köteles vizet készletben tartani. E célra legalkalmasabbnak és legtartósabbnak ajánlom saját gyártmányu

vasbeton hordókat

hektoliterenként 5 korona.

Állandó készlet tégla-, csorép és cementárúkbán. Beocsini Portland és Roman Cement és I/a. darabos mész a legfrisebb állapotban mindig kapható Grünhut Miksa Spitzer-féle tégla és cementárúgyárában. Telefonszám 111. — Telefonszám 111.

ETERNIT-PALA

HATSCHÉK SZABADALMA

a jelenkor legjobb tetője

könnyű, törhetetlen, fagy-, vihar- és tűzmentes,

vörös-, fehér- és szürke színekben

Tervrajzzal és költségvetéssel díjtalanul szolgál:

GOLDSCHMIDT LAJOS

épületanyag és tűzifa kereskedő

Eternit-pala egyedelarúsító Baja város és területére.

TELEFON SZÁM 88.

A Szegedi Kereskedelmi és Iparbank bajai fiókjának

(Drescher Gyula-féle házban)

elsőrendű feltételek mellett nyújt

jelzálog kölcsönöket

földekre 10-től 65 évig terjedhető annuitásokkal, vagy tiszta kamatozású alapon. A kölcsönök lebonyolítása simán, gyorsan, a legmérsékeltbb költségekkel és a felelő iránti legmesszebb menő előzékenységgel történik.